

L'última falla del 2000

La destrucció de l'escultura de José Sanleón davant l'IVAM, darrera escenificació de la voluntat de l'administració valenciana per sotmetre l'autonomia del museu.

EFE

Uns operaris destossen, el 23 de març, l'escultura de Sanleón a les portes de l'IVAM. L'endemà, la directora de Promoció Cultural, Consuelo Ciscar, va dipositar un ram de flors sobre les seues restes.

R. MELIÀ / J. M. OLEAQUE

A València res no succeeix perquè sí. Tampoc el conflicte generat al voltant de la ubicació en l'esplanada de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) de l'escultura *L'esclau*, la ja ex-obra de l'artista valencià José Sanleón.

Quan el 1995, en campanya electoral, el PP autonòmic va presentar el seu programa per a l'IVAM, la introducció de l'escrit anava signada per Consuelo Ciscar, antiga secretària de Joan Lerma, germana de Ciprià Ciscar i esposa de l'actual conseller de Treball, Rafael Blasco... al seu torn, antic conseller socialista. Ciscar apostava per coordinar més la política de l'IVAM amb la de la resta dels museus de la Generalitat, sobreententent-se una voluntat de reduir l'autonomia del centre.

Entre els cercles culturals valencians es va estendre la premonició que Ciscar aspirava a dirigir l'IVAM, i tant la plantilla del museu com di-

verses personalitats del món artístic manifestaren el rebuig a aquesta possibilitat. En guanyar les eleccions, i per evitar una imatge absolutista, la Generalitat va optar per un director de consens, l'expert en art Juan Manuel Bonet. A canvi, ha anat compensant Ciscar fins convertir-la en directora general de Patrimoni Artístic i Promoció Cultural, la persona més poderosa en Cultura després del conseller. Malgrat això, l'IVAM sempre ha quedat fora de la seua influència.

La directora general s'ha situat prop d'un grup d'artistes com a solatge sobre el qual erigir-se com a "promotora de l'art valencià". Entre ells, José Sanleón. De fet, Ciscar -com Bonet- va donar suport a Sanleón quan l'any 1996 el diari *Las Provincias* exigia que l'escultura *L'esclau* desapareguera de la seua ubicació inicial enmig del carrer del Peu de la Creu de València. L'obra, una construcció horitzo-

zontal de ferro voltada de cables, va ser un encàrrec de la Conselleria d'Obres Públiques, però el diari va obrir una campanya en contra basant-se en una suposada perillositat per als vianants.

L'operació va fracassar i l'escultura va quedar en Peu de la Creu. Fa un mes, Obres Públiques i Cultura proposaren a Sanleón la ubicació de l'escultura en l'esplanada de l'IVAM, un lloc de gran projecció per a *L'esclau*. Sanleón acceptava una oferta que consolidava el poder de Consuelo Ciscar i donava autoritat al conseller de Cultura, Manuel Tarancón, qui ha anat perdent força en el PP valencià. La decisió coincidia amb el rumor entre polítics que el director de l'IVAM, Bonet, podia estar plantejant-se deixar el càrrec. Des de diferents punts de vista, la imposició de l'obra sense consultar amb ell ni amb el conseller rector del museu, eren elements que haurien d'augmentar la supo-

sada incomoditat del director i, potser, potenciarien una possible marxa.

La resta de la història és coneguda. L'escultura es va traslladar a les portes de l'IVAM, va provocar una crisi sense precedents en la direcció del museu i, finalment, Sanleón, amb el vist-i-plau de l'administració, va proposar la destrucció de l'escultura com a solució al conflicte. El passat dia 23, dijous, sis operaris amb bufadors i serres radials la desballestaren. L'endemà Bonet declarava que ell no s'ha plantejat la dimissió "mai". Al seu torn el conseller rector de l'IVAM, presidit per Tarancón, es va reunir i va emetre un comunicat en el qual reconeixia "la pluralitat i obertura de la política cultural de la Generalitat", refermava que l'autonomia de l'IVAM no ha estat posada en qüestió, i lamentava la destrucció de *L'esclau*. Tot un acord de pau en clau d'urgència. Quant durarà, és la pregunta del milió.